

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. An furtum excusari possit à culpa ratione alicuius necessitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

modo autem essent eadem subiecta in utero, & extra uterum, non composita ex anima rationali in utero; extra illū cōposita ex animarationali?

74. Quod attinet ad consequentiam, quæ in ea propositione inferitur, nempe: *Consequenter dicendum erit, in nullo abortu homicidium committi*; ea quidem est indigna viro Dialecticæ perito. Etenim etiam si esset probabile, non infundi animam ratiolem, nisi in ipso momento partus; adhuc reus esset homicidij, qui paulo ante partum efficeret abortum. Quod sic ostendo. Dum probabile est, hominem esse mortuum, & probabile est, esse viuum, non licet pugione illum configere, essetque reus homicidij, qui sic configeret. Quare? Quia eo ipso exponitur periculo probabili occidendi hominem. Nam (vt loquitur P. Suarez disp. 18. de censuris sect. 3. num. 16.)

In moralibus eiusdem malitia est, constituere se voluntarie in morali periculo, & proximo committendi aliquod crimen. & committere illud. Sic etiam si probabile est, id, quod à longe video, esse suppositum humanum, & probabile est esse feram; homicidij reus ero, si telum in illud conijciam; quia sic me constituo in probabili periculo proximo occidendi hominem. Vt late ostendi in 3. part. Cris. Theol. disp. 56. cap. 3. art. 2., & prius in 1. part. Cris. disp. 15. cap. 4. art. 2. num. 185. Eodem ergo modo, si probabile esset, puerum in utero præditum esse anima rationali; & ita existentem vulnerarem læthaliter (potione, an gladio, nihil interest) periculo probabili proximo me exponerem occidendi hominem, ideòque reus essem homicidij.

75. Sicut ergo hæc est prava consequentia: *Probabile est illud, quod à longe video esse feram, non*

hominem, ergo qui illud sagitta confixerit, licite operabitur, & non erit reus homicidij; eodem modo hæc est pessima consequentia: *Probabile est, fatum in utero non esse rationalem: ergo qui illum læthaliter vulnerat, non est reus homicidij.*

DISERTATIO XXIII.

An sint aliqua causa excusantes furtum, aut subreptionem famulorum, aut restitutionem consulentis furtum?

CAPVT. I.

An furtum excusari possit à culpa ratione alicuius necessitatis.

1. **Q**uia quatuor sequentes propositiones pertinent ad tractationē de furto, placuit eas sub vna disertatione continere. Igitur trigessimæ sextæ propositio ex damnatis hæc est: *Permissum est furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.* Et quidem de hac materia late egi in 1. part. Cris. Theol. disp. 20., & in 3. part. disp. 56. cap. 8. art. 6., & disp. 57. cap. 3. art. 6. à num. 150., & disp. 80. cap. 1. In quibus locis late explicui discrimen inter necessitatem extremam, gravem, & communem: & etiam quæ dicantur bona superflua naturæ, & quæ superflua statui, & ex quibus superfluis teneantur divites opitulari indigentibus. Et quia hæc materia latissima est, eam coarctabo ad ea solum

explicanda, quæ necessaria sunt ad perfectam intelligentiã huius damnationis.

ARTICVLVS I.

An hæc propositio, Permissum est furari in extrema necessitate, subiaceat huic damnationi?

SUMMARIUM.

In extrema necessitate licitum esse subripere certum est apud omnes. num. 2.

Subiacet damnationi propositio, quæ dicit licitum esse furtum in extrema necessitate. num. 3.

Præcipua intentio decreti est docere, in nullo casu furtum esse licitum. num. 4.

S. Thomas docet, omne furtum esse peccatum. num. 5.

Doctores Lovanienses censuerunt, in nullo casu permissum esse furari: & oppositam propositionem detulerunt Pontifici condemnandam. num. 6.

Quamvis liceret subripere in necessitate gravi, hæc propositio, [licitum est furari in necessitate gravi] damnata manet. num. 7.

2. **I**N extrema necessitate licitum esse indigenti subripere à divite, quæ necessaria sunt ad talem necessitatem sublevandam, extra controversiam est. Id enim docent unanimiter Theologi cum S. Thoma 2.

S. Thom.

2. quæst. 66. art. 7. Et adhuc inquirimus, an subiaceat huic damnationi ista propositio, *Permissum est furari in extrema necessitate*. Tres illi Scriptorum Lumbier, Filguera, &

Lumb.
Filguer.
Hozes.

Hozes, qui explicationem harum propositionum aggressi sunt, nihil de hac quæstione dicunt, supponentes solum damnare Pontificem eam opinionem, quæ admittit, posse pauperem in gravi necessitate constitutum subripere à divite, quæ necessaria sunt ad eam necessitatem sublevandam.

3. Dicendum tamen est, istam propositionem subiicere huic damnationi. Probatur. Nam præcipua intentio huius damnationis est damnare eam assertionem, quod *in aliquo casu licitum sit furtum*: sed hæc propositio admittit, quod in aliquo casu licitum sit furtum: ergo hæc propositio incurrit eam damnationem. Admittendum itaque est, quod in extrema necessitate licitum est subripere à divite necessaria ad illam sublevandam; sed omnino negandum, quod illud sit furtum.

4. Iam verò maior eius syllogismi probatur primo. Etenim Pontifex præcipue intendit damnare id, quod in propositione turpius est: sed in hac propositione 36. turpius est dicere, quod furtum est licitum in aliquo casu, quam dicere, quod in necessitate gravi licet auferre à divite superflua, asserendo simul habere ius ad illa, & idè non esse furtum, ut constat ex ipsa apprehensione terminorum: ergo præcipua intentio damnationis est, damnare id assertum, quod in aliquo casu furtum sit licitum.

5. Probatur secundo eadem maior. Nam multo credibilis est, Pontificem damnare doctrinam, quam reprobat S. Thomas cum communi Theologorum: sed S. Thomas reprobat eam doctrinam, quod liceat furtum in aliquo casu: ergo Pontifex illam damnat. Probatur minor. Nam S. Thomas 2. 2. quæst. art. 5. cuius titulus est: *Utrum furtum*

furtum

furtum semper sit peccatum? Cum in corpore articuli proponat duas circumstantias malitiæ in furto re-
pertas, concludit: *Vnde manifestum est, quod omne furtum est peccatum.* Et nota illud, *manifestum est*, quod denotat evidentiam moralem. Et consequenter ad hanc doctrinam, mox in art. 7. corp. ait: *Si tamen adeo sit evidens, & urgens necessitas, ut manifestum sit, instanti necessitati de rebus occurrentibus esse subveniendum, puta cum imminet persona periculum, & aliter subveniri non potest, tunc licite potest aliquis ex rebus alienis sua necessitati subvenire, sive manifeste, sive occulte sublatis, nec hoc proprie habet rationem furti, vel rapinae.* Ex quibus patet, S. Thomam negare, esse furtum eam actionem, qua quis in extrema necessitate sibi providet de alienis. Et eodem modo procedunt Theologi in hac materia. Ideo P. Lessius cap. 12. de Iust. dubit. 1 n. 4. ait. *Vnde qui occulte accipit in extrema necessitate, non est fur.* Effet autem prolixæ operæ referre omnes Theologos, qui hæc eadem tradunt.

6. Probatur tertio eadem maior. Nam, ut refert Fagnanus in lib. 1. decreti in cap. *Ne inuitatis.* de Constit. num. 339. Episcopus Gandavensis an. 1657. die 4. Maij consuluit Doctores Lovanienses, ut censuram suam proferrent circa hanc eandem propositionem: *Permissum est furari, non solum in extrema, sed etiam in gravi necessitate.* Ipsi autem placitum suum exposuerunt in hæc verba. *Furari in nullo casu permissum est, quia intrinsece malum: id est, non solum non licet furari in necessitate gravi, sed neque in extrema.* Postea vero ipsi Doctores Lovanienses hanc eandem propositionem detulerunt inter plures alias Sanctissimo D. Innocencio XI. Ut

qua digna esset censura, eam inveteret, ut constat ex libello supplicis quem obtulerunt Romano Pontifici, cuius exemplar transcriptum apud me habeo. Cum ergo Pontifex damnaverit propositionem eodem modo, ac Lovanienses proposuerunt, pro certo habendum est, eam fuisse intentionem Romani Pontificis, scilicet damnandi eam in hoc sensu, quod neque in extrema necessitate liceat furari.

7. Ex dictis infertur, hanc propositionem *Permissum est furari in necessitate gravi*, manere damnatam; idque etiam si esset probabilis opinio docens, quod in gravi necessitate licitum est subripere à divite necessaria ad illam sublevandam: quia iuxta hanc damnationem, nunquam concedendum est, quod in aliquo casu furtum sit licitum: & quamvis esset probabile, quod tunc licet subripere, non esset probabile, quod tunc liceret furari propter dicta.

ARTICVLVS II.

An opinio docens licitum esse in gravi necessitate subripere à divite necessaria, incurrat hanc damnationem?

SYMMARIVM.

An damnetur propositio docens, in necessitate gravi licere, non furari, sed subripere. num. 8.

Fundamenta pro parte negante, quod opinio affirmativa subiaceat damnationi. num. 9 & seqq.

Fundamenta pro parte, que affirmat, eam opinionem manere damnatam. num. 12. & seqq.

Quam

Quam sit evidens, egentem graviter non habere ius ad rem huius divitis determinati? num. 13. & 14. Quid censuerint Doctores Lovanienses? num. 15.

8. **V** Idimus, damnatam esse eam propositionem sub termino furti; quia furari numquam est licitum: restat modo examinare, an damnata maneat ea opinio sub termino *subreptionis*, ita ut quavis vi huius damnationis non liceat furari in necessitate gravi; liceat tamen subripere necessaria in tali necessitate.

9. Et pro parte negante, quod ea opinio sub termino *subreptionis* maneat damnata, hæc fundamenta stare videntur. Primum. Hæc damnatio docet, esse illicitum furari in necessitate gravi: sed ea opinio non admittit, quod licitum sit furari in tali necessitate: ergo hæc damnatio non tangit eam opinionem.

10. Secundum. Nam *semper in obscuris, quod minimum est, sequimur*. Ut dicitur in l. *Semper ff. de Regul. iuris*, & cap. *Contra eum de Regul. iuris* in 6. *Contra eum, qui potuit dicere apertius, facienda est interpretatio*. Ergo cum obscurum sit, & dubium, an damnatio loquatur solum in sensu furti, ut furti, an etiam in sensu subreptionis eorum, quæ necessaria sunt pro gravi necessitate sublevanda; minimum sequi debemus, atque adeo non extendere ad subreptionem necessariarum. Et siquidem Pontifex intendebat damnare non solum rationem furti, ut furti, sed etiam subreptionem, quæ dicitur non habere rationem furti; videtur debuisse dici clarius, & apertius; atque adeo contra decretum videtur facienda interpretatio.

11. Tertium. Nam Theologi, qui interfuerunt consultationibus habitis circa propositiones damna-

tas, sæpius dixerunt, sufficienter intelligi has damnationes, per hoc quod statuatur, & salvetur propositio contradictoria propositionis damnata: sed admissa opinione, quæ docet licite posse subripere necessaria in necessitate gravi, salvatur contradictoria propositionis damnata; scilicet *Non est permittitur furari in necessitate gravi*, eo quod dicat, eam subriptionem non esse furtum: ergo per hoc sufficienter intelligitur hæc damnatio.

12. Sed pro parte, quæ affirmat, eam opinionem manere damnatam, etiam in sensu meræ subreptionis, & non in sensu furti, ut furti, militant etiam fundamenta non vulgaria. Primum fundamentum est. Evidens enim est, cum, qui subripit necessaria in necessitate gravi, committit furtum: sed ea damnatio condemnat furtum in necessitate gravi: ergo condemnat eum, qui subripit necessaria in necessitate gravi. Et quidem si vera est maior, evidenter convincitur intentum.

13. Quod autem ea vera sit, probatur. Est enim evidens assertio illa, quam ponit S. Thomas 2. 2. quæst. 66. art. 7. *Sed quia multi sunt necessitatem patientes, & non potest ex eadem re omnibus subveniri, committitur arbitrio uniuscuiusque dispensatio propriarum rerum, ut ex eis subveniant necessitatem patientibus*. Ex quibus, sic efformatur demonstratio. Ille committit furtum, qui rem subripit, ad quam nullum habet ius: sed pauper constitutus in necessitate gravi nullum habet ius ad rem Petri: ergo si rem subripit ab illo, committit furtum. Maior, & consequentia certissima sunt.

14. Probatur minor. Eo ipso quod sint plures gravem necessitatem habentes, vel dicendum est, omnes habere ius ad subripiendam rem.

rem Petri, vel non omnes, sed eum determinatum, aut duos determinatos. Si dicatur primum, id quidem falsum est, & impossibile; quia ut loquitur S. Thomas supra: *Non potest ex eadem re omnibus subveniri.* Si vero dicas, unum determinatum, aut duos determinatos habere ius ad rem Petri, id etiam omnino est falsum: nulla enim Auctoritas determinavit, quis cui teneatur opitulari. Sicut enim quamvis Episcopus teneatur ad conferenda beneficia Clericis, nullus tamen clericus habet ius, ut sibi aliquod eorum conferatur; ita licet Petrus, quibus dives, ex superfluis teneatur ad clarificandum eleemosynam pauperibus ingravi necessitate constitutis, nullus tamen habet ius ad hoc, quod sibi succurratur à Petro.

Secundum fundamentum est. Nam Doctores Lovanienfes consulti ab Episcopo Gandavensi circa hanc eandem propositionem, ut supra retuli art. præced. ultra ea verba relata, addiderunt: *Subripere autem alienum, permixtum est in extrema necessitate quando aliter haberi non potest, sed illud extendere indefinite ad necessitatem gravem, est dare ansam pauperibus ad passim furandam.* Ipsi ergo Lovanienfes propter hoc inconveiens proposuerunt sanctissimo D. Innocentio XI. hanc eandem propositionem in eodem sensu, à quo ipsi abhorrebant; & videtur Pontifex annuisse: ergo mens Pontificis est, damnare propositionem, quatenus extensa ad necessitatem gravem, dat ansam furandi pauperibus. Hæc sunt fundamenta, quæ pro utraque parte videntur urgere.

ARTICVLVS III.

Resolvitur questio

SYMMARIVM.

Non intelligitur hæc damnatio respectu necessitatis gravis Reipublice num. 16.

Neque intelligitur de necessitate quasi extrema. num. 17.

Si ea propositio intelligatur sine ordine ad praxim, subijcitur damnationi: & qua ratione sit evidens, id esse furtum. num. 18.

Responsio impugnat. num. 19.

Quam iniustum sit spoliare possidentem ob solas rationes probabiles de proprietate: & quid inde pro conclusione? num. 20.

Ea propositio, ut solum prodest ad speculationem, & non ad praxim, non subiacet damnationi. num. 21.

Quando dicitur, licitum esse talem actionem sub tali conditione, & impossibile est conditionem reduci ad praxim, tunc opinio solum prodest speculationi. num. 22.

Quomodo hæc damnatio liquatur solum de opinione in ordine ad praxim. num. 23.

Enumerantur conditiones, quæ praxim reddunt moraliter impossibilem. num. 24. & seqq.

Quando valeat à propositione speculativa ad practicam. num. 27. & seqq.

Solvuntur argumenta initio articuli 2. proposita. num. 30. & seqq.

Altera instantia solvitur num. 32. & 33.

Neque in speculatione admittendum est, licere pauperi subripere necessaria in necessitate gravi num.

16. **S**uppono primo, non extendi hanc damnationem ad necessitatem gravem totius Reipublicæ, in qua Respublica, aut eius nomine Magistratus aufert superflua divitum, ut opuletur ei necessitati communi. Nam, ut ostendi in 3. part. Cris. Theol. disp. 80. cap. 2. num. 15. cum S. Thoma 2. 2. quæst. 32. art. 6., Caetano ibid., P. Suario de Charit. disp. 7. sect. 4. conclus. 1., & illustris Tapia in eisdem quæst., & art. S. Thomæ docui, necessitatem gravem Reipublicæ æquivalere extremæ necessitati.

17. Suppono secundo, neque sub hac damnatione comprehendenti sententiam, quam docui in eadem disp. 80. cap. 1. nempe licitum esse in necessitate *evidenter urgenti*, quam alij vocant *quasi extremam*, auferre necessaria ad talem necessitatem sublevandam. V. g. cum evidenter instat periculum gravissimi damni, puta si Petro evidenter immineat à mauris periculum captivitatis, & Petrus videat equum alienum sibi proximum; potest enim illum usurpare ad fugam; & sic in similibus. Hæc enim non est necessitas gravis, de qua loquitur decretum; ea enim potius reducitur ad necessitatem extremam. Vide hæc latius tractata in ea disp. 80.

18. Dico primo. Si taliter affirmetur propositio, quod non dicatur solum speculative probabilis, sed affirmetur re ipsa posse deduci ad praxim; talis propositio subiacet damnationi. Hæc conclusio efficaciter probatur primo eo primo argumento, quod art. præced. propositi pro parte affirmante: nempe quia evidens est, esse furtum, quod pauper graviter egens aufert à Petro, cum nullum habeat ius ad rem Petri. Cum ergo hæc damnatio condemnet furtum in necessitate gravi,

condemnat utique hanc subriptionem rei alienæ

19. Dices, quod licet pauper graviter egens non habeat ius ad rem Petri determinate; habet tamen ius ad acquirendum quidquid obvium occurrerit sufficiens ad sublevationem suæ necessitatis. Sed contra est; instat enim adhuc argumentum Sancti Thomæ, quod *sunt multi gravè necessitatem patientes; & non potest ex eadem re omnibus subveniri, idèd committitur arbitrio uniuscuiusque dispensatio pro priarum rerum*. Ex quo inferitur, quod pauper graviter egens non habeat ius ad quodcumque obvium ex bonis alienis; alioqui omnes pauperes graviter egentes, si solum haberent obviam rem Petri, possent illam omnes sibi acquirere ad medelam: quo facto cito spolaretur Petrus. Est autem summa inæqualitas, quam iustitia fugit, quod unus spoliatur, cæteris indemnibus.

20. Probatur secundo. Nam, ut demonstrabo cap. 2. manifesta iniustitia est, spoliare possidentem re possessa propter solas rationes probabiles: sed dives possidet res suas, & pauper graviter egens solum habet pro se rationes probabiles: ergo manifesta iniustitia est, quod pauper graviter egens subripiat à divite ea, quibus eget. Sed quod subripiatur cum manifesta iniustitia, est manifeste furtum: ergo evidens est, quod pauper in tali casu committit furtum.

21. Dico secundo. Opinio, quam docui in 1. part. Cris. Theol. disp. 20., nempe servatis decem conditionibus enumerandis, posse graviter egentem subripere levamen suæ necessitatis, & non aliter; eo quod solum speculative procedat, & nihil profit ad praxim, non subiacet damnationi,

Dixi,

22. Dixi, *speculative procedat, & nihil prodest ad praxim*: quia quoties dicitur, licitam esse talem actionem sub tali determinata conditione; & constat, esse impossibile in praxi, quod talis conditio ponatur; ea assertio solum deservit speculationi, & nihil prodest ad praxim: sed quando dicimus, licitam esse subreptionem levaminis in necessitate gravi, sub illis decem conditionibus; conditiones sunt tales, ut moraliter impossibile sit, eas conditiones coniungi in praxi: ergo quando dicimus, licitam esse subreptionem levaminis in necessitate gravi sub illis decem conditionibus, hæc assertio solum deservit speculationi, & nihil prodest ad praxim.

23. Quod autem non incurrat hanc damnationem opinio, quæ solum speculative procedit, & nihil prodest ad praxim, satis constat ex ipso decreto; cuius scopus est, ne deducantur ad praxim hæc opiniones, quarum praxis relaxat conscientias, ut constat ex illis verbis decreti, *tamquam scandalosas, & in praxi periculosas*.

24. Iam vero quod ea opinio sub illis decem conditionibus speculative procedat, & nihil prodest ad praxim, ex enumeratione, & consideratione earum conditionum satis clare constat, ut ostendi in 3. part. Cris. Theol. disp. 36. cap. 8. art. 6. ex quibus eas quinque, quæ reddunt impossibilem praxim, hic oportet reperire: Prima est, quod pauper graviter egens sciat evidenter, nullum alium esse pauperem, qui graviter egeat, præter ipsum. Nam cum constet ex verbis relatis S. Thomæ, idem pauperes graviter egentes non posse sibi assumere levamen suæ necessitatis, *quia multi sunt necessitatem patientes, & non potest ex eadem re omnibus subveniri*. Propterea ut pauper

possit sibi assumere levamen suæ necessitatis taliter, debet esse unicus, ut sciat evidenter, nullum alium pati gravem necessitatem.

25. Secunda conditio est, ut pauper sciat evidenter illum divitem, à quo vult auferre levamen suæ necessitatis, habere superflua naturæ, & status. Tertia est, ut sciat evidenter, diviti illi non esse consanguineos pauperes; etiam extra illud oppidum, omnino præferendos. Quarta, ut etiam sciat evidenter, ea, quæ diviti superflua sunt, non esse necessaria ad æs alienum solvendum, aut ad satisfaciendum debitis legalibus. Quinta, ut sciat evidenter, nullam diviti esse obligationem faciendam donationes remuneratorias, quæ cum vrget, præfertur elemosynis faciendis. Igitur ubi gentium erit pauper, qui hæc omnia possit evidenter cognoscere, saltem evidentia morali: cum ergo concurrere debeat cognitio evidens horum omnium, etiam quod nullus alius est graviter egens in eo oppido, & hanc evidentiam eorum omnium obtinere fit impossibile; fit, impossibile esse in praxi, quod coniungantur conditiones requisitæ ad hoc, quod pauper graviter egens possit licite subripere levamen suæ gravis necessitatis.

26. Hinc fit, quod hæc opinio sic intellecta, & explicata, & ad solam speculationem redacta, non incurrat hanc damnationem; intellecta vero ut practicabilis, scilicet sine præfatis conditionibus, subiaceat damnationi, ut pote de qua verificatur, quod docet, posse pauperem assumere ea, ad quæ non habet ius; atque adeo posse furari.

27. Dices, probabile est, quod bene valet à propositione speculative circa obiectum practicabile, ad practicam, quæ versatur circa idem obiectum.

obiectum: ergo si speculative probabile est, quod liceat pauperi subripere necessaria sub illis conditionibus, id etiã erit practice probabile.

28. Respondetur primo, improbabile esse, quod si propositio speculativa est vera sub quibusdam conditionibus, quæ in praxi nullo modo possunt concurrere, possit valere à tali speculativa ad practicã, vt constat ex dictis.

29. Respondetur secundo, improbabile esse, quod valeat à speculativa ad practicã, quando in praxi datur circumstantia, quæ non reperitur in speculatione: in hoc autem casu datur in praxi nova circumstantia, quæ non reperitur in speculatione, scilicet impossibilitas concursus earum conditionum, sub quibus verificatur propositio speculativa.

30. Ad argumenta posita art. præced. pro parte negante, damnationem incurri, quatenus nostræ assertioni officere possunt, respondeo. Ad primum, concessa maiori, negando minorem, si loquatur de opinione, quæ non respicit eas condiciones enumeratas: quia quamvis præfata opinio dicat, id non esse furtum; est tamen evidenter furtum, cum iuxta eam subripiat pauper ea, ad quæ nullum habet ius, vt ostendi supra.

31. Ad secundum, verum est, quod *semper in obscuris, quod minimum est, sequimur*; nego tamen obscurum esse, aut dubium, quod pauper subripiens ea, ad quæ nullum habet ius, committat furtum; est enim certum quod illud committit. Furari autem etiam in gravi necessitate nõquam licet, iuxta hoc decretum. Ad tertium, patet ex dictis, illud esse furtum, atque adeo eam opinionem non eximi à damnatione.

32. Instabis contra responsio-

nem ad 2. & 3. Ante hanc damnationem censebatur probabile inter sapientes, quod ea subreptio in necessitate gravi erat licita, eo quod censebatur, id non esse furtum: sed hæc damnatio non videtur declarare, id esse furtum: ergo ea opinio non manet damnata.

33. Respondeo, me hucusque locutum esse, cum attentione dumtaxat ad principia intrinseca; virtute quorum existimo, tamquam certum asserendum esse, illam subriptionem in necessitate gravi esse furtum. Attendendo autem ad principia extrinseca, & ad vim huius instantiæ, censeo, circa hoc punctum consuli oportere Romanam Cathedram.

34. Hucusque dixi, non subiacere damnationi opinionem, quæ solum deservit speculationi, & nihil prodest ad praxim; modo restat inquirere, an ea opinio sistens in speculatione vera sit. Asseroque rem melius considerata, libenter à me revocari, etiam pro speculatione, ea, quæ dixi in 1., & 3. part. Crif. Theol. & asserere, neque in speculatione admittendum esse, quod liceat pauperi graviter egenti subripere necessaria, etiam sub illis conditionibus, quæ reddunt praxim impossibilem.

35. Ratio, quæ me movet, est: quia etiam in speculatione non sufficiunt ratione probabiles, vt possessor spoliatur re possessa, vt dicam cap. seq. Sed dives possidet res suas; & pauper graviter egens, etiam sub illis conditionibus, solum habet rationes probabiles pro se: ergo etiam in speculatione, non licet illi ea subreptio.

36. Ad extremum, palam omnibus fiat, si quidiam 1., aut 3. part. Crif. Theol. dixi, quod quo quomodo adversetur huic damnationi, melibenter revocare; sicut etiam protestatus sum in 3. parte. disp. 56. cap. 8. art. 6. disp. 80. cap. 1.

CA.